

GYORSELEMZÉS AZ INFLÁCIÓ ALAKULÁSÁRÓL

2024

MÁJUS

A jegybanktörvény (a Magyar Nemzeti Bankról szóló, 2013. évi CXXXIX. tv.) 3.§ (1) az árstabilitás elérését és fenntartását jelöli meg a Magyar Nemzeti Bank elsődleges céljaként. Az inflációs folyamatok értékelése alapvető jelentőséggel bír a monetáris politikai döntéshozatalban. A MNB kiemelt feladatként kezeli a közvélemény folyamatos tájékoztatását és ezzel döntései átláthatóságának és kiszámíthatóságának javítását. Ezen elvvel összhangban az inflációs folyamatok értékeléséről és a középtávú inflációs hatások mértékéről havi rendszerességgel nyilvános elemzést készít.

Az elemzés a Közgazdasági előrejelzés és elemzés igazgatóságon készült, amit Baksay Gergely, a Közgazdasági és költségvetési elemzésekért és statisztikáért felelős ügyvezető igazgató hagyott jóvá.

További kérdésekkel kérjük, forduljon Rippel Gézához (email: rippelg@mnb.hu).

A nyilvános elemzések, valamint a hozzákapcsolódó statisztikai adatbázisok elérhetőek az MNB honlapján:

<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/elemlzesek-tanulmanyok-statisztikak/gyorselemlzesek/gyorselemlzes-az-inflacio-alakulasarol>

A 2024. MÁJUS HAVI INFLÁCIÓS ADAT ÉRTÉKELÉSE

2024 májusában a fogyasztói árak éves összevetésben 4,0 százalékkal emelkedtek. A maginfláció és az indirekt adóktól szűrt maginfláció csökkenése folytatódott, mindkét mutató 4,0 százalékra mérséklődött (1. ábra és 2. ábra). Havi bázison a teljes fogyasztói kosár esetében 0,1 százalékkal csökkentek az árak, míg a maginflációs körben 0,5 százalékos áremelkedés volt megfigyelhető. Az infláció és a maginfláció is a márciusi Inflációs jelentés előrejelzési sávjának alján alakult.

Az éves bázisú fogyasztóiár-index 0,3 százalékponttal emelkedett az előző hónaphoz képest. Az infláció emelkedését az üzemanyagok (+0,2 százalékpont) és a szabályozott árú termékek (+0,2 százalékpont) árdinamikájának bázishatások miatti növekedése okozta, melyet részben ellensúlyozott a piaci szolgáltatások (-0,1 százalékpont) inflációt csökkentő hatása. Utóbbi következtében az éves bázisú maginfláció 0,1 százalékponttal csökkent. A tartósabb inflációs tendenciákat megragadó éves bázison számított mutatóink szintén mérséklődtek. A ritkán változó árú termékek inflációja 0,2 százalékponttal, a feldolgozott élelmiszerek nélkül számított maginfláció éves áremelkedése 0,3 százalékponttal csökkent az előző hónaphoz képest (3. ábra).

Rövidebb bázisú (évesített 3hó/3hó) összevetésben a maginfláció és az infláció emelkedett májusban egyes piaci szolgáltatások esetében megvalósuló visszatekintő átárzások következtében (4. ábra). Az előző hónaphoz viszonyított áremelkedés mértéke az infláció esetében alacsonyabb volt az év ezen időszakára jellemző historikus átlagnál, míg a maginfláció esetében a havi átárzás a historikus átlag felett alakult. Az üzemanyagok és szabályozott árak nélkül számított kosár ára az előző hónaphoz képest 0,3 százalékkal emelkedett, míg az alapfolyamatokat jobban tükröző, a feldolgozott élelmiszerek nélkül számított havi bázisú maginfláció 0,5 százalék volt (5. ábra és 6. ábra). A májusi átárzások mértéke az iparcikkek és az élelmiszerek esetében a historikus átlag alatt, míg a piaci szolgáltatások esetében a historikus átlagnál magasabban valósult meg.

Az alábbiakban az inflációs főcsoportok árváltozásait elemezzük röviden:

Az *iparcikkek* éves inflációja az előző hónaphoz hasonlóan 1,7 százalékon alakult. A termékcsoport árai nem változtak az előző hónaphoz képest (7. ábra). A tartós iparcikkek árai havi alapon 0,2 százalékkal csökkentek, amit a teljes termékcsoport szintjén ellensúlyoztak a nem tartós iparcikkek 0,1 százalékkal emelkedő árai.

A *piaci szolgáltatások* éves bázisú árindexe 9,7 százalékra csökkent. Havi összevetésben az árak 1,0 százalékkal nőttek, amit elsősorban a telekommunikációs és a banki szolgáltatások visszatekintő átárzása magyarázott (8. ábra).

Az MNB besorolása szerinti *élelmiszerek* inflációja -1,9 százalék volt, a termékkörön belül a feldolgozatlan élelmiszerek ára 1,2, a feldolgozott élelmiszereké 2,4 százalékkal csökkent éves összevetésben (9. ábra). A KSH adatközlése szerint 1,0 százalékkal emelkedtek az élelmiszerárak, amelybe beletartoznak az éttermi étkezések 8,1 százalékkal emelkedő árai is. Áprilishoz képest a feldolgozatlan élelmiszerek ára 0,3 százalékkal mérséklődött, míg a feldolgozott élelmiszereké 0,2 százalékkal emelkedett (10. ábra).

Az *üzemanyagok* ára havi összevetésben 4,4 százalékkal csökkent a világgpiaci olajárak és az árrések csökkenése következtében. A termékcsoport átlagára éves bázison 9,2 százalékkal emelkedett.

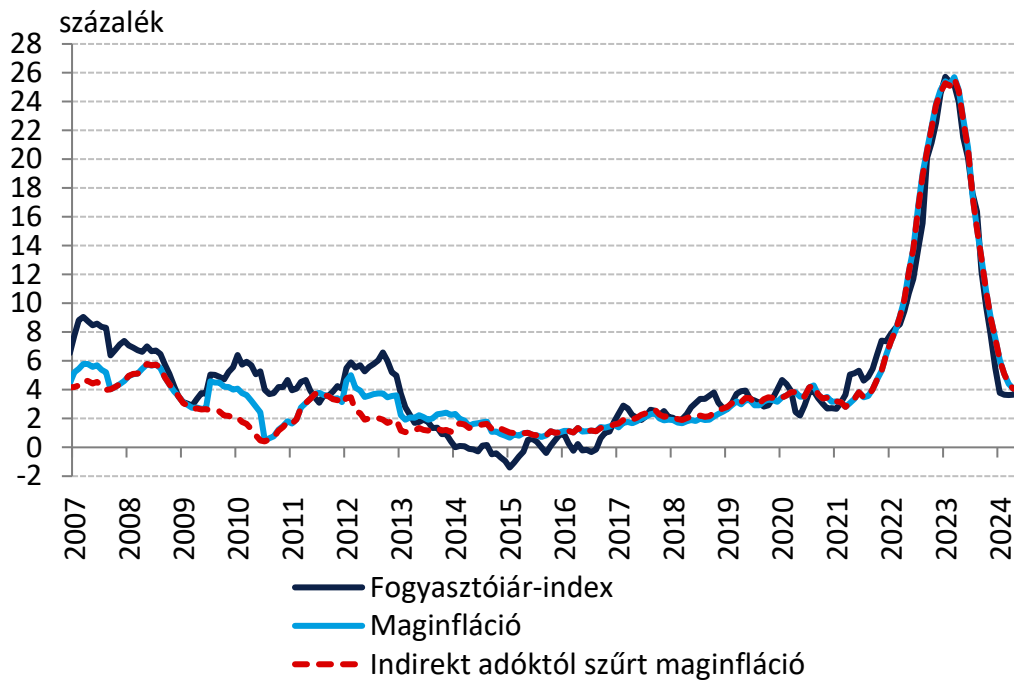
A *szabályozott árú termékek és szolgáltatások* árai áprilishoz képest 0,3 százalékkal csökkentek, amit a vezetékes gáz árának csökkenése okozott. Utóbbi annak a következménye, hogy nőtt az alacsonyabb hatósági ár mennyiségi korlátja alá eső lakossági fogyasztás aránya.

A *lakossági inflációs várakozások* emelkedtek májusban a megelőző hónaphoz képest (11. ábra). A *kiskereskedelmi értékesítési árakra* vonatkozó vállalati árvárakozások és a *szolgáltatásokra vonatkozó vállalati árvárakozások* is csökkentek májusban, így továbbra is érdemben a 2022-es értékek alatt alakul mindkét mutató (12. ábra).

Készítette: Rippel Géza

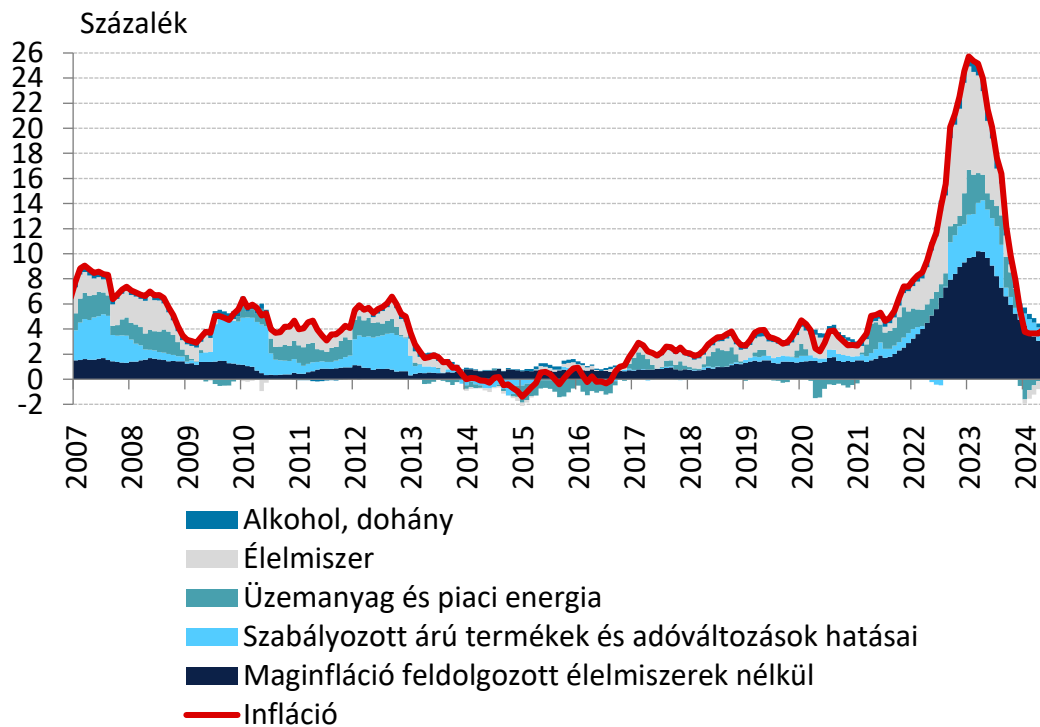
Budapest, 2024. június 10.

1. ábra: A fogyasztóiár-index, a maginfláció és az adószűrt maginfláció éves változás

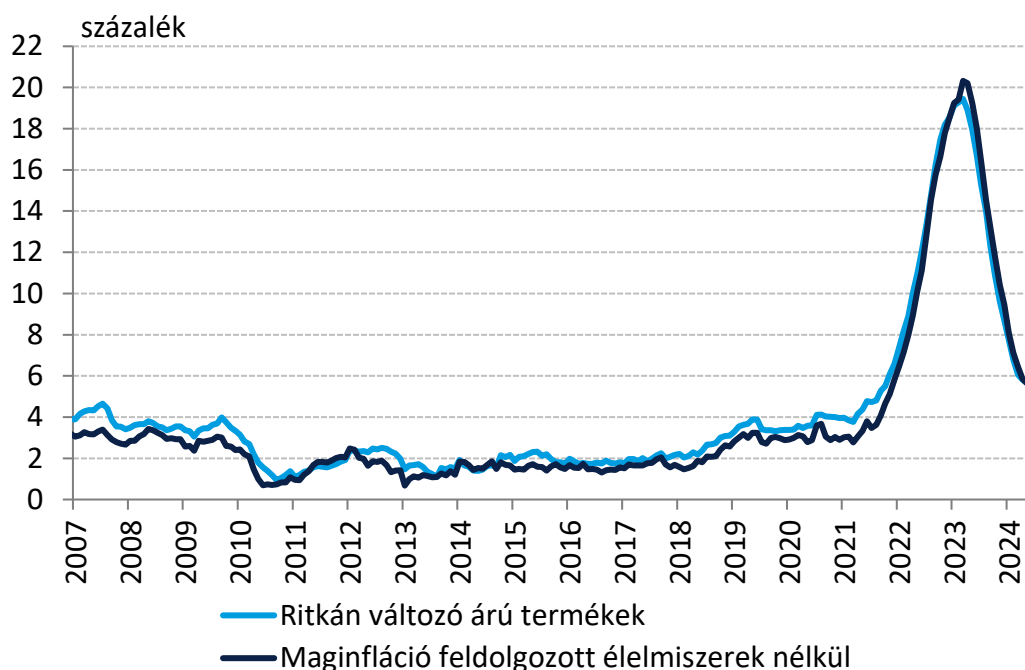

Megjegyzés: Szezonálisan nem igazított maginfláció.

2. ábra: Az infláció felbontása éves változás

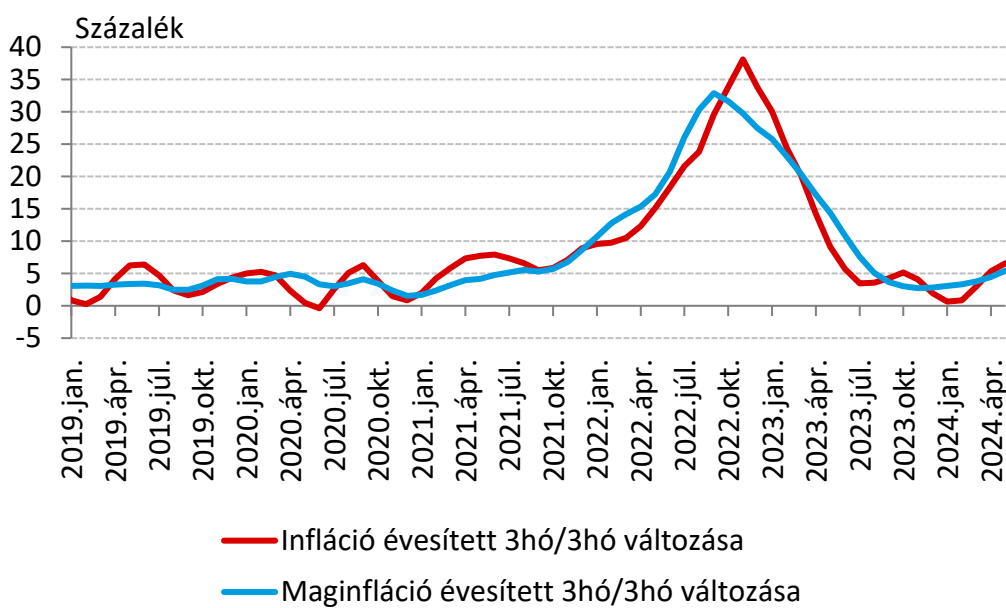

3. ábra: Az inflációs alapfolyamatokat megragadó mutatók
indirekt adóktól szűrt éves változás

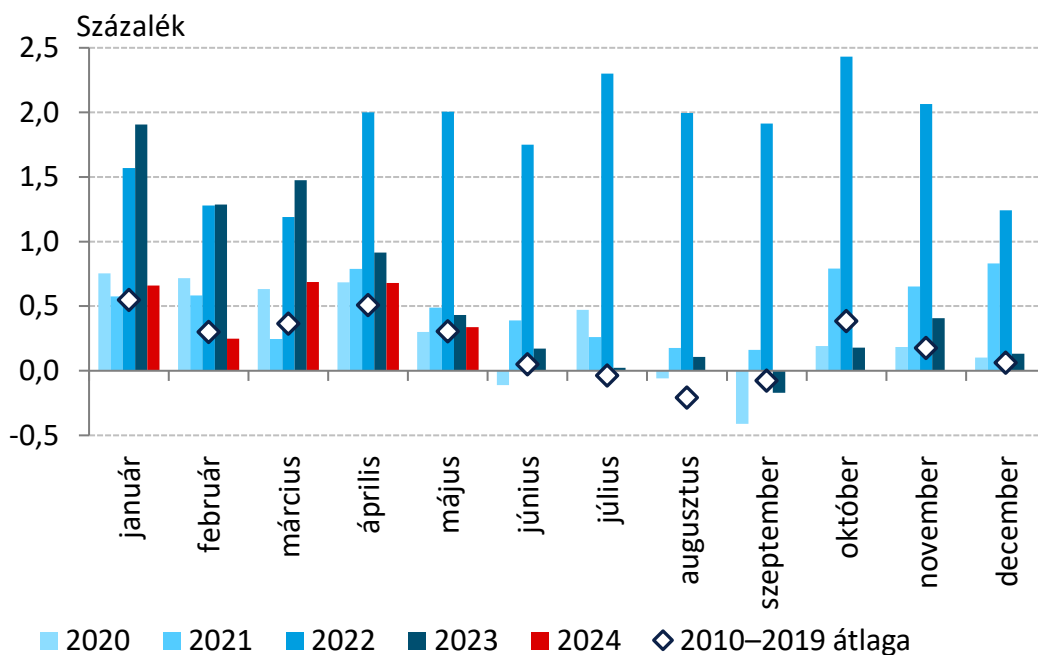

Megjegyzés: A ritkán változó árú termékek inflációja azon fogyasztóiár-index tételekből áll össze, amelyek elemi árainak legfeljebb 15 százaléka változik havonta, átlagosan. MNB-számítás a KSH adatai alapján. A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció változatlan tartalom mellett a korábbi keresletérzékeny inflációnak felel meg. Az új elnevezést az indokolja, hogy általánosan ható jelentős költségsokkok időszakában a korábbi elnevezés félreérthető lehet.

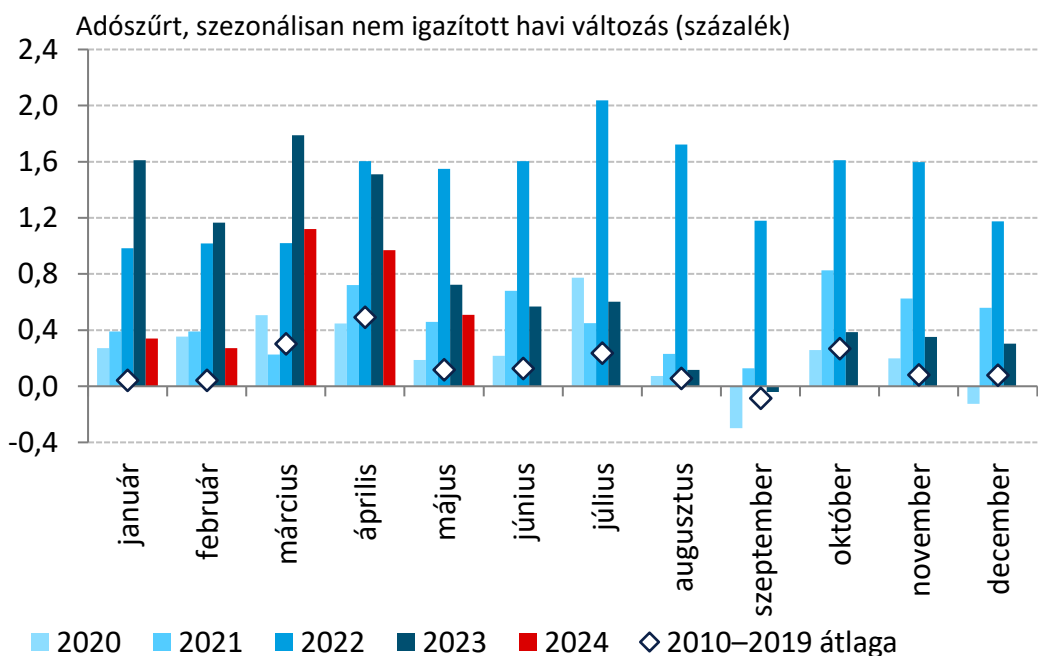
4. ábra: Az infláció és a maginfláció évesített 3 havi változása
szezonalisan igazított adatok alapján

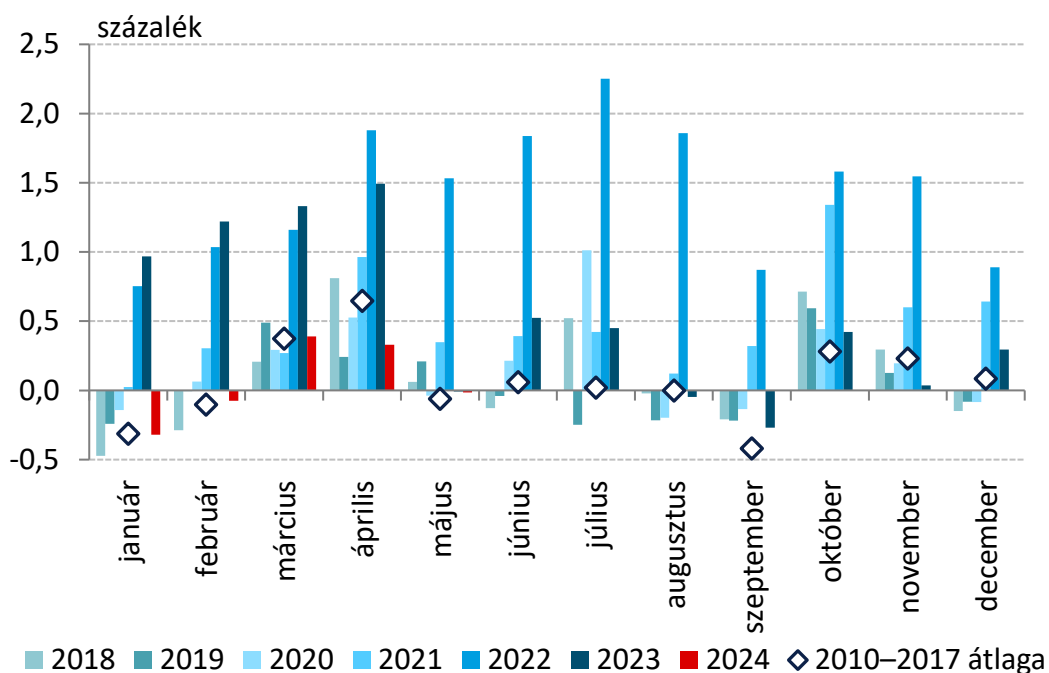
5. ábra: A fogyasztói árak havi árváltozásának alakulása üzemanyagárak és szabályozott árak nélkül adószerűt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás

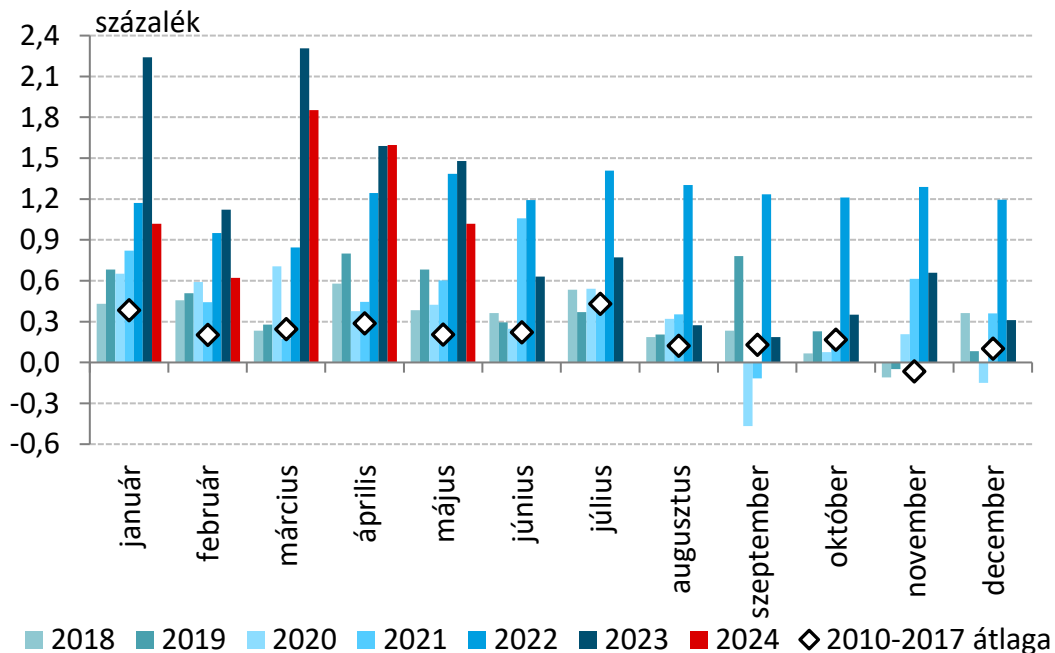
6. ábra: A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció havi árváltozásának alakulása adószerűt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás

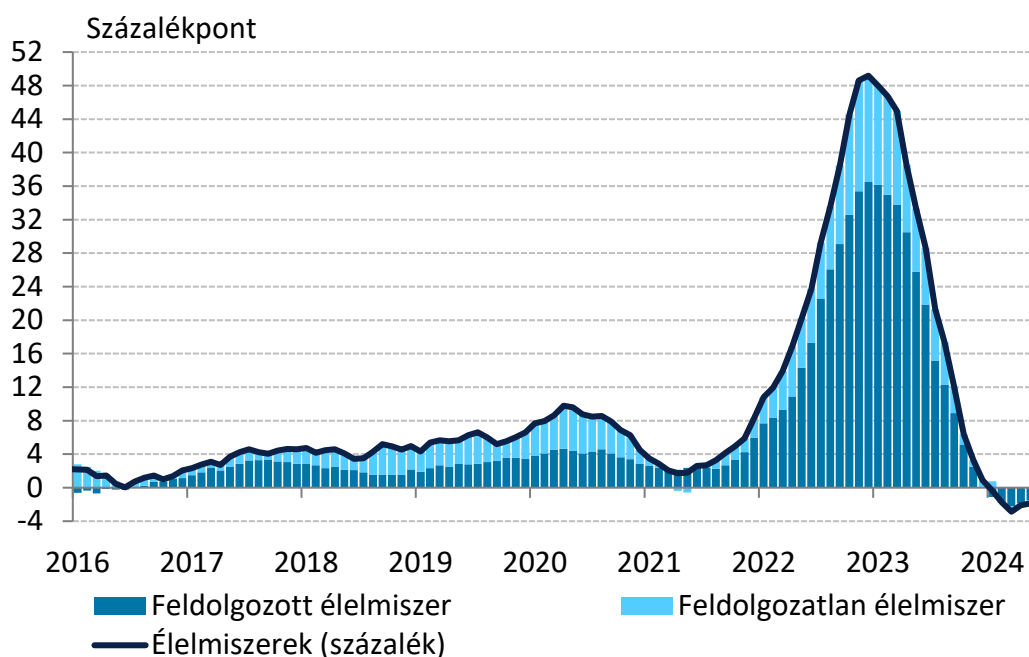
7. ábra: Az iparcikkek inflációja
 szezonálisan nem igazított, adózásúrt egyhavi változás

8. ábra: A piaci szolgáltatások inflációja
 szezonálisan nem igazított, adózásúrt egyhavi változás

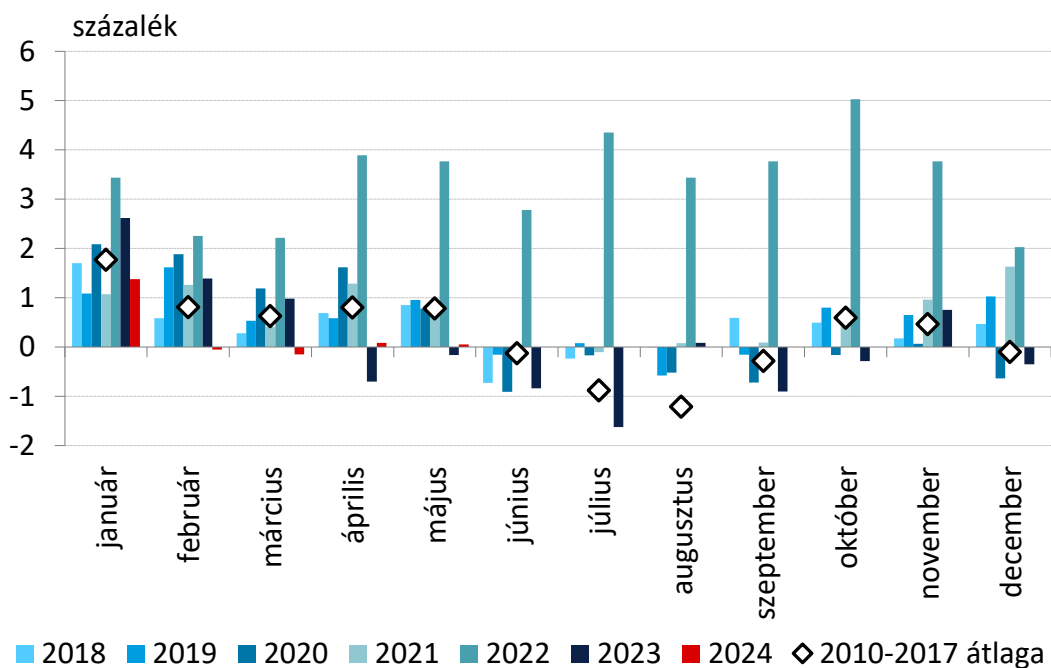

9. ábra: Az élelmiszerek inflációjának alakulása
szezónálisan nem igazított, adószűrt éves változás

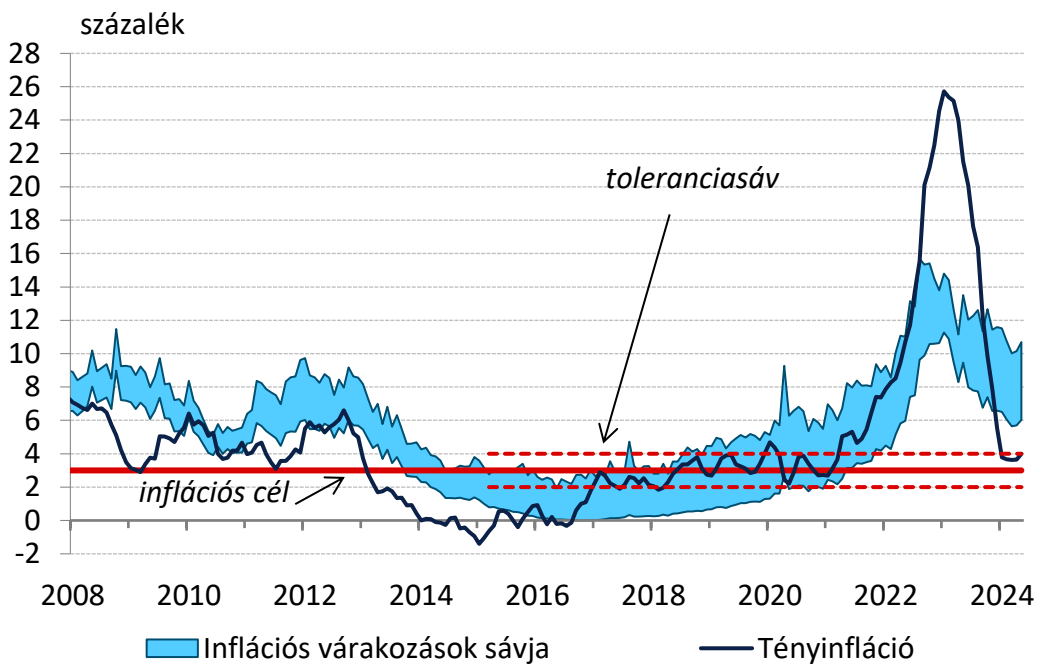
Megjegyzés: A KSH és az MNB által számított élelmiszer infláció eltérését módszertani különbségek magyarázzák. Az MNB az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokat a piaci szolgáltatások (éttermi étkezés, munkahelyi étkezés, büféárak) és a szabályozott árú termékek és szolgáltatások (iskolai étkezés, óvodai, bölcsődei étkezés) közé sorolja, egyes italokat pedig a nem tartós iparcikkek közé (kávé, tea, alkoholmentes italok).

10. ábra: Az élelmiszerek havi árváltozásának alakulása
szezónálisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás

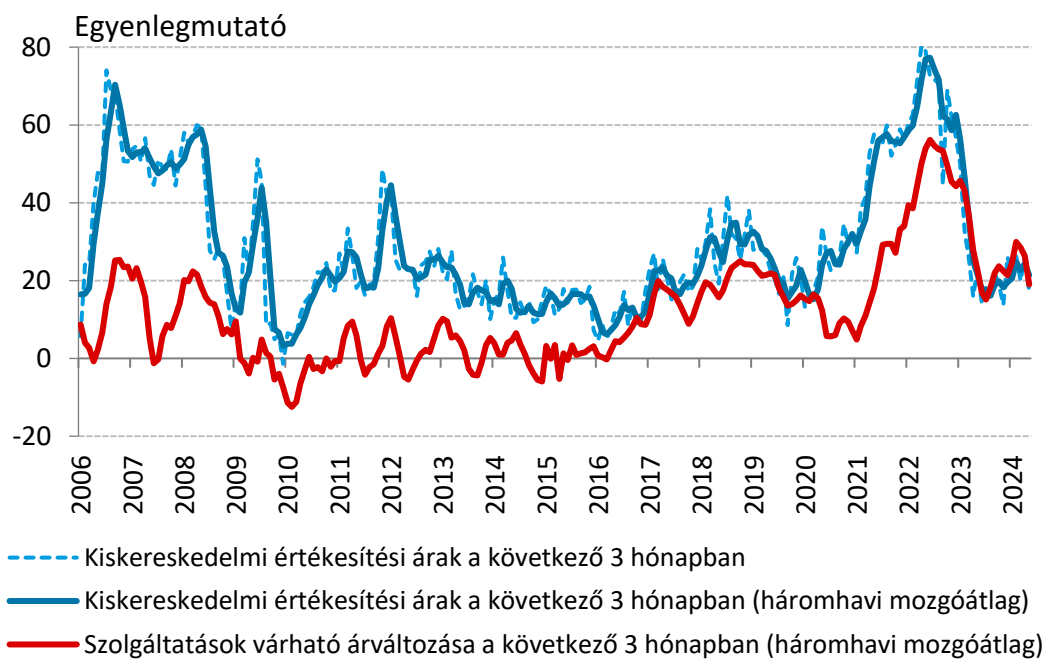
Megjegyzés: A KSH és az MNB által számított élelmiszer infláció eltérését módszertani különbségek magyarázzák. Az MNB az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokat a piaci szolgáltatások (éttermi étkezés, munkahelyi étkezés, büféárak) és a szabályozott árú termékek és szolgáltatások (iskolai étkezés, óvodai, bölcsődei étkezés) közé sorolja, egyes italokat pedig a nem tartós iparcikkek közé (kávé, tea, alkoholmentes italok).

11. ábra: Lakossági inflációs várakozások alakulása

Forrás: MNB-számítás Európai Bizottság adatai alapján, illetve KSH

12. ábra: A kiskereskedelmi értékesítési árakra és a szolgáltatások áraira vonatkozó várakozások alakulása Magyarországon

Forrás: Az Európai Bizottság adatai alapján MNB-számítás

1. táblázat: A fogyasztóiár-index éves változása, illetve az alapmutatók inflációs hozzájárulása

Fogyasztóiár-index, 2024. május (KSH)					
4,0% (éves változás)					
MNB inflációs alapmutatók (MNB számítás)					
Ritkán változó árú termékek inflációjának hozzájárulása (százalékpont), súlya 41,1%	2,3	A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 52,3%	2,9	Adószűrt maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 65,1%	2,6
Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 58,9%	1,7	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 47,7%	1,0	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 34,9%	1,4

Forrás: KSH, illetve MNB-számítás

A részadatok összegei – a kerekítés miatt – eltérhetnek a hivatalos értéktől.